

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 93

van **KARIN BROUWERS**

datum: 2 maart 2023

aan **BENJAMIN DALLE**

VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA EN ARMOEDEBESTRIJDING

Cursussen Nederlands als tweede taal (NT2) in Brussel - Vrijstelling van inschrijvingsgeld

Een grondige kennis van de Nederlandse taal is belangrijk om volwaardig te kunnen participeren in de maatschappij. De opleidingen Nederlands als tweede taal in het volwassenenonderwijs spelen daar een belangrijke rol in.

Het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs voert inschrijvingsgeld in voor NT2-cursussen in een centrum voor volwassenenonderwijs (CVO), maar voorziet ook voor groepen van rechthebbenden in een gedeeltelijke of gehele vrijstelling van inschrijvingsgeld. Omdat het in onze hoofdstad zeer moeilijk bleek om die vrijstellingen via schriftelijke attesten te bewijzen, werd in 2008 afgesproken dat, mits een financiële compensatie door de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel, aan elke Brusselaar voor lessen NT2 (richtgraad 1 en 2) in een lesplaats gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad het 0-tarief werd aangerekend.

Begin 2019 trad voor het volwassenenonderwijs een nieuw financieringssysteem in werking. Op dat moment verliep, met uitzondering van het attest werkzoekend via Actiris, de detectie van de rechthebbenden automatisch. Sinds het najaar van 2021 verloopt ook de uitwisseling met Actiris automatisch en kan de Vlaamse overheid de groepen rechthebbenden zeer precies vaststellen. In de feiten werd hiermee de reden van de financiële compensatie sinds 2008 opgeheven.

Als Vlaams minister bevoegd voor Brussel besliste de minister om desondanks de Brusselvrijstelling te behouden. Meer nog, bij de opmaak van het decreet tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs in functie van het hertekende inburgeringsbeleid, werd de vrijstelling van betaling van inschrijvingsgeld in de opleiding Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 voor wie gedomicilieerd is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en ingeschreven is in een lesplaats gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, ingeschreven.

1. Heeft de minister zicht op de evolutie van het aantal cursisten en de verschillende vrijstellingen in de opleidingen NT2 in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad sinds 2019? Graag een overzicht per opleidingsverstrekker (CBE Ligo Brusselleer, CVO Lethas, CVO Semper, CVO GO! Brussel), per schooljaar, per richtgraad NT2 en per groep van vrijstellingen: (1) gedeeltelijke vrijstellingen, (2) werkzoekend (VDAB/Actiris), (3) inburgeraars, (4) Brusselvrijstelling, (5) leefloners en anderen.
2. Hoe verhouden bovenstaande gegevens uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zich tot de evolutie van de cijfers in de gehele Vlaamse Gemeenschap? Waar zijn er opmerkelijke verschillen en gelijkenissen vast te stellen?
3. Welke gevolgen trekt de minister uit deze cijfers en dus uit de maatregel van de Brusselvrijstelling?

ANTWOORD

op vraag nr. 93 van 2 maart 2023

van **KARIN BROUWERS**

1-2. Ik bundel de antwoorden op de eerste en de tweede vraag in 1 tabel in bijlage. De gegevens werden bezorgd door AHOVOKS (Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties & Studietoelagen).

De Excel in bijlage bevat drie tabbladen:

- Tabblad 1 bevat een overzicht van de tariefnamen samen met het bedrag per lestijd en tot welke categorie de tariefnamen behoren.
- Tabblad 2 bevat het gevraagde overzicht voor de Brusselse centra per instelling, richtgraad, tariefcategorie en derdebetalersregeling Brussel NT2 (Ja/Nee). Het gaat hier over het aantal inschrijvingen in modules in het schooljaar, dus niet over het aantal unieke cursisten. Door de modulaire aard van het volwassenenonderwijs kan één cursist zich binnen een schooljaar in verschillende vestigingsplaatsen, opleidingen en modules inschrijven, en dat kan zelfs gebeuren onder verschillende tarieven. Vandaar de keuze om te kijken naar het aantal inschrijvingen.
- Tabblad 3 bevat de vergelijking tussen Brussel en de rest van Vlaanderen (dus exclusief Brussel). De tabel bevat het percentage van inschrijvingen met een bepaalde tariefcategorie. De categorieën zelf zijn nog eens opgesplitst naar derdebetalersregeling Brussel NT2 J/N. Dus bijvoorbeeld: in 2019-2020 waren 0.23% "gedeeltelijke vrijstelling" mét derdebetalersregeling Brussel NT2, 0.55% "gedeeltelijke vrijstelling" zonder derdebetalersregeling Brussel NT2, samen goed voor 0.78% van het totaal aantal inschrijvingen.

Een belangrijke opmerking bij de cijfers is dat bij een deel van de tariefcategorieën de reden (leefloner, werkzoekende, inburgeraar) niet wordt weergegeven. Er wordt achter de schermen gecontroleerd of een cursist al dan niet voldoet aan een aantal voorwaarden voor een lager tarief. Afhankelijk van het resultaat wordt de cursist dan ingeschreven onder het tarief "volledige vrijstelling/gedeeltelijke vrijstelling/standaardtarief" zonder melding te maken van de reden.

3. Uit de cijfers kunnen een aantal voor de hand liggende conclusies worden getrokken:
- Het aandeel aan inburgeraars in Brussel is veel lager dan in de rest van Vlaanderen, wat uiteraard te maken heeft met het feit dat er in Brussel tijdens de meetperiode geen inburgeringsplicht bestond. Dat aandeel stijgt wel geleidelijk doorheen de jaren.
 - Het aandeel aan mensen die onder het standaardtarief vallen, ligt in Brussel veel hoger dan in de rest van Vlaanderen. Dat heeft allicht te maken met de derdebetalersregeling, waardoor de Brusselaars die lessen kosteloos kunnen volgen.
 - Het aantal werkzoekenden ligt in Brussel veel hoger dan in de rest van Vlaanderen, wat uiteraard positief is vermits de kennis van het Nederlands een belangrijke toegangspoort naar werk vormt.

BIJLAGE

Overzicht Brussel NT2